

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลของประชากรและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 โดยกล่าวถึงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา คือ ศึกษานิเทศก์อำเภอ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานเป็นศึกษานิเทศก์อำเภอและขนาดของอำเภอที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ทั้ง 5 ขั้นตอนคือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การสร้างสื่อเครื่องมือและวิธีการ ปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลและรายงานผล

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 5 ขั้นตอน ตาม

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ จำแนกตามลักษณะความแตกต่างด้านวุฒิ
ทางการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์ และขนาดของอำเภอที่
ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ตามรูปแบบการ
นิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เรียงตาม
ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และลำดับความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จาก
แบบสอบถามปลายเปิด พร้อมกับเสนอรูปแบบการนิเทศการศึกษาที่เห็นว่าเหมาะสม
ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ เรียงตามลำดับความถี่ของผู้ตอบ
แบบสอบถามจากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อมูลประชากร

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ และ
ขนาดของอำเภอที่ปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นศึกษานิเทศก์อำเภอในเขต
การศึกษา 3 ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปและรับคืนในการสำรวจข้อมูล

จังหวัด	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	สมบูรณ์	ร้อยละ
ชุมพร	24	24	100	24	100
สุราษฎร์ธานี	53	53	100	53	100
นครศรีธรรมราช	56	56	100	56	100
สงขลา	42	42	100	42	100
พัทลุง	25	25	100	25	100
รวม	200	200	100	200	100

ตาราง 2 แสดงว่า แบบสอบถามที่ส่งไปเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 200 ฉบับ ได้รับคืน 200 ฉบับ (ร้อยละ 100) ฉบับที่ตอบสมบูรณ์ จำนวน 200 ฉบับ (ร้อยละ 100) ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตัวแปรที่ศึกษา ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนศึกษานิเทศก์อำเภอที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามตัวแปร ที่ศึกษา

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	177	88.50
2. สูงกว่าปริญญาตรี	23	11.50
รวม	200	100.00
ประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	38	19.00
2. 5 ปีขึ้นไป	162	81.00
รวม	200	100.00
ขนาดของอำเภอที่ปฏิบัติงาน		
1. อำเภอขนาดเล็กหรือกิ่งอำเภอ	32	16.00
2. อำเภอขนาดกลาง	67	33.50
3. อำเภอขนาดใหญ่	101	50.50
รวม	200	100.00

ตาราง 3 แสดงว่า ศิษยานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 3 เป็น ศิษยานิเทศก์ที่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 177 คน (ร้อยละ 88.50) และวุฒิสองกว่าปริญญาตรี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 11.50)

ศิษยานิเทศก์อำเภอที่มีประสบการณ์ในการเป็นศิษยานิเทศก์อำเภอต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 38 คน (ร้อยละ 19.00) และประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 162 คน (ร้อยละ 81.00)

ศิษยานิเทศก์อำเภอที่ปฏิบัติงานในอำเภอขนาดเล็กหรือกิ่งอำเภอ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 16.00) อำเภอขนาดกลาง จำนวน 67 คน (ร้อยละ 33.50) และอำเภอขนาดใหญ่ จำนวน 101 คน (ร้อยละ 50.50)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของ ศิษยานิเทศก์อำเภอ เป็นการเสนอค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหา

1.1 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงาน
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
<u>การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ</u>				
1	การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	2.68	0.99	ปานกลาง
2	การกำหนดวิธีการศึกษาและสำรวจข้อมูล	2.83	0.86	ปานกลาง
3	การวิเคราะห์นโยบายเกี่ยวกับการจัดการ ศึกษาของหน่วยเหนือ	3.07	1.00	ปานกลาง
4	การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องมีระบบ และเป็นปัจจุบัน	3.21	0.93	ปานกลาง
5	การนำข้อมูลและสารสนเทศมาวิเคราะห์ ให้เห็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการในแต่ละด้าน	3.11	0.91	ปานกลาง
6	การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ ความต้องการโดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศ	2.95	0.99	ปานกลาง
7	การให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา วิธีการ แก้ปัญหาและกำหนดความต้องการ	3.15	0.92	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.00	0.95	ปานกลาง

ตาราง 4 แสดงว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เฉลี่ยแล้วทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

1.2 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษาด้านการวางแผน และกำหนดทางเลือก ดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือก

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
	<u>การวางแผนและกำหนดทางเลือก</u>			
8	การแต่งตั้งให้มีคณะทำงานในการ วางแผนการนิเทศ	2.88	1.00	ปานกลาง
9	การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางการดำเนิน การนิเทศ	2.92	0.97	ปานกลาง
10	การจัดทำโครงการ ตามลำดับความ สำคัญของปัญหา	2.87	1.06	ปานกลาง
11	การกำหนดกิจกรรม วิธีการนิเทศให้ เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการ ในการนิเทศ	2.91	0.83	ปานกลาง
12	การให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมพิจารณา ความเป็นไปได้ของนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีในการนิเทศ	3.08	0.92	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
13	การจัดงบประมาณเพื่อใช้ในการนิเทศ	2.95	1.08	ปานกลาง
14	การจัดทำแผนปฏิบัติงานในรูปของ ปฏิทินปฏิบัติงาน	2.83	1.05	ปานกลาง
	เฉลี่ย	2.91	1.05	ปานกลาง

ตาราง 5 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศ
การศึกษา ด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือก เฉลี่ยทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ระดับปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลางทุกข้อ

1.3 ศึกษาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ด้านการสร้างสื่อและ
เครื่องมือนิเทศการศึกษา ดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงาน
ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
<u>การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ</u>				
15	การวิเคราะห์ความต้องการในการใช้สื่อ และเครื่องมือตามแผน	3.03	0.92	ปานกลาง
16	การจัดทรัพยากรด้านเวลาและงบประมาณ เพื่อการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	3.23	0.97	ปานกลาง
17	การให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อและ เครื่องมือนิเทศ	3.22	0.99	ปานกลาง
18	การทดลองใช้สื่อและเครื่องมือเพื่อ ปรับปรุงก่อนนำไปใช้	3.14	0.96	ปานกลาง
19	การจัดสร้างสื่อและเครื่องมือหลายรูปแบบ เพียงพอกับความต้องการ	3.34	0.97	ปานกลาง
20	การจัดให้มีศูนย์รวมสื่อและเครื่องมือ ในการนิเทศ	3.30	1.10	ปานกลาง
21	การประเมินการใช้สื่อและเครื่องมือ	3.15	1.01	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.20	1.01	ปานกลาง

ตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการ
ศึกษา ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ เฉลี่ยทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{x} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ทุกข้อ

1.4 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษาด้านการปฏิบัติการ
นิเทศ ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงาน
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
<u>การปฏิบัติการนิเทศ</u>				
22	การจัดประชุมครู-อาจารย์และ ผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และ รายละเอียดของโครงการ	2.71	0.95	ปานกลาง
23	การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ในการนิเทศ	2.71	0.93	ปานกลาง
24	การปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้	3.27	0.99	ปานกลาง
25	การช่วยเหลือสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติการนิเทศเป็นไปตามแผน	2.97	1.00	ปานกลาง
26	การเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์มีส่วนร่วม ในการประชุมแก้ไขปัญหาการปฏิบัติการ นิเทศ	2.96	0.94	ปานกลาง
27	การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศ	2.93	0.94	ปานกลาง
28	การสรุปผลการนิเทศเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ	2.77	0.95	ปานกลาง
เฉลี่ย		2.89	0.97	ปานกลาง

ตาราง 7 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ เฉลี่ยทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่าระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

1.5 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ด้านการประเมินผลและรายงานผล ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลและรายงานผล

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
<u>การประเมินผลและรายงานผล</u>				
29	การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์	2.83	0.88	ปานกลาง
30	การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ประเมินผลและรายงานผล	2.92	0.88	ปานกลาง
31	การใช้เครื่องมือประเมินผลตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ	3.12	0.96	ปานกลาง
32	การให้ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	2.95	0.99	ปานกลาง
33	การประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ	3.07	0.93	ปานกลาง
34	การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์วัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ เพื่อสรุปผลการประเมิน	2.98	0.94	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
35	การรายงานผลการประเมินให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ	2.76	0.95	ปานกลาง
	เฉลี่ย	2.95	0.94	ปานกลาง

ตาราง 8 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศ
การศึกษา ด้านการประเมินผลและรายงานผล เฉลี่ยทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ระดับปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลางทุกข้อ

1.6 ศึกษาปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษา โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน
ดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการ
ปฏิบัติงาน โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน

รายการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติงาน
- การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการ	3.00	0.95	ปานกลาง
- การวางแผนและกำหนดทางเลือก	2.91	1.00	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการปฏิบัติงานตามรูปแบบ การนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติงาน
- การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ	3.20	1.01	ปานกลาง
- การปฏิบัติการนิเทศ	2.89	0.97	ปานกลาง
- การประเมินผลและรายงานผล	2.95	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.99	0.98	ปานกลาง

ตาราง 9 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 พบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานทั้ง 5 ขั้นตอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า ทั้งด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือก ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลและรายงานผล มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 3.00, 2.91, 3.20, 2.89$ และ 2.95 ตามลำดับ)

2. ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 5 ขั้นตอน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ จำแนกตามลักษณะความแตกต่างด้านวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์ และขนาดของอำเภอที่ปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบตามลักษณะความแตกต่างด้านวุฒิทางการศึกษา ดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน

ปัญหาการปฏิบัติงานตาม รูปแบบการนิเทศ การศึกษา	ปริญญาตรี (N = 177)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 23)			
	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ	$\bar{x}$	SD	ระดับปัญหา การปฏิบัติ
- การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการ	3.01	0.94	ปานกลาง	2.89	1.02	ปานกลาง
- การวางแผนและ กำหนดทางเลือก	2.90	1.00	ปานกลาง	2.96	1.05	ปานกลาง
- การสร้างสื่อและ เครื่องมือนิเทศ	3.17	0.97	ปานกลาง	3.40	1.20	ปานกลาง
- การปฏิบัติการณ์เทศ	2.89	0.95	ปานกลาง	2.94	1.08	ปานกลาง
- การประเมินผล และ รายงานผล	2.93	0.92	ปานกลาง	3.04	1.04	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.98	0.91	ปานกลาง	3.05	1.10	ปานกลาง

ตาราง 10 แสดงว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการ
นิเทศการศึกษา ทั้ง 5 ขั้นตอน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ใน
เขตการศึกษา 3 ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีกับสูงกว่าระดับปริญญาตรี
โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านก็พบว่า แต่ละด้าน
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติ
งานของศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ($\bar{x} = 3.05$)
ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.98$)

2.2 เปรียบเทียบตามลักษณะความแตกต่างด้านประสบการณ์ในการเป็น
ศึกษานิเทศก์อำเภอ ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา
ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีประสบการณ์ในการเป็น
ศึกษานิเทศก์ แยกต่างกัน

ปัญหาการปฏิบัติงาน ตามรูปแบบการนิเทศ การศึกษา	ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี (N = 38)		ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป (N = 162)		ระดับปัญหา การปฏิบัติ	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
- การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการ	3.06	0.84	ปานกลาง	2.98	0.98	ปานกลาง
- การวางแผนและ กำหนดทางเลือก	3.00	0.91	ปานกลาง	2.89	1.02	ปานกลาง
- การสร้างสื่อและ เครื่องมือนิเทศ	3.13	0.92	ปานกลาง	3.21	1.02	ปานกลาง
- การปฏิบัติการนิเทศ	2.88	0.89	ปานกลาง	2.75	0.95	ปานกลาง
- การประเมินผล และรายงานผล	2.91	0.93	ปานกลาง	2.95	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.00	0.90	ปานกลาง	2.99	1.00	ปานกลาง

ตาราง 11 แสดงว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา ทั้ง 5 ขั้นตอน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ที่มีประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ก็พบว่า แต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์ต่ำกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ($\bar{X} = 3.00$) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการเป็นศึกษานิเทศก์เกินกว่า 5 ปีเล็กน้อย ($\bar{X} = 2.99$)

2.3 เปรียบเทียบตามลักษณะความแตกต่างของอำเภอที่ปฏิบัติงานดังปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอที่ปฏิบัติงานในอำเภอที่มีขนาดต่างกัน

ปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศการศึกษา	อำเภอขนาดเล็กหรือกิ่งอำเภอ (N = 32)		อำเภอมานกลาง (N = 63)		อำเภอขนาดใหญ่ (N = 101)	
	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหาการปฏิบัติ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหาการปฏิบัติ
- การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	3.00	0.98	ปานกลาง	2.99	0.94	ปานกลาง
- การวางแผนและกำหนดทางเรือ	3.00	1.15	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง
- การสร้างสื่อและเครื่องมือ	3.41	1.00	ปานกลาง	3.27	1.00	ปานกลาง
- การปฏิบัติการนิเทศ	2.85	1.02	ปานกลาง	2.91	0.93	ปานกลาง
- การประเมินผลและรายงานผล	2.93	0.97	ปานกลาง	3.01	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.04	1.04	ปานกลาง	3.02	0.96	ปานกลาง

ตาราง 12 แสดงว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศ การศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 5 ขั้นตอน ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ที่ปฏิบัติงานใน อำเภอขนาดเล็กหรือกิ่งอำเภอ อำเภอขนาดกลาง และอำเภอขนาดใหญ่ โดย ส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์อำเภอหรือกิ่งอำเภอ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ($\bar{X} = 3.04$) ศึกษานิเทศก์ อำเภอที่ปฏิบัติงานในอำเภอขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และอำเภอขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.95$)

3. ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามรูปแบบการนิเทศ การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็น ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ทั้ง 5 ขั้นตอนคือ การศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การสร้างสื่อ และเครื่องมือการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลผลรายงานผล เป็นการรวบรวมความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด เรียงลำดับความถี่แต่ละขั้น

3.1 ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเรียงตาม ลำดับความถี่ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามรูปแบบ
การนิเทศการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ตามลำดับความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	ความถี่
<u>การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ</u>	
1. ควรร่วมมือกันทุกระดับ ตั้งแต่ระดับโรงเรียน อำเภอ และจังหวัด	18
2. ควรมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน	15
3. ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	12
4. ควรหาวิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ	8
5. ข้อมูลควรถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง	7
6. ให้ความรู้ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	6
7. เพิ่มบุคลากร	4
8. ให้ผู้บริหารมีส่วนร่วม	2
<u>การวางแผนและกำหนดทางเลือก</u>	
1. ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และ วิธีการ	19
2. ควรแต่งตั้งคณะทำงานในการวางแผนและกำหนดทางเลือก	12
3. การวางแผนต้องมาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสนองนโยบาย	10
4. ให้ความรู้แก่บุคลากรในการวางแผน	8
5. จัดสรรงบประมาณในการวางแผนให้มากขึ้น	5
6. วางแผนล่วงหน้าและมีทางเลือกหลาย ๆ วิธี	4
7. ควรมีการควบคุมการใช้แผน	4

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	ความถี่
<u>การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ</u>	
1. ควรเพิ่มงบประมาณในการสร้างสื่อและเครื่องมือ	16
2. ให้ความรู้แก่บุคลากรในการสร้างและการใช้	15
3. เครื่องมือต้องมาตรฐานมีการทดลองก่อนนำไปใช้ และควรมีคู่มือการใช้	13
4. สื่อต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	8
5. ให้ครูมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	7
6. สนับสนุนให้มีการใช้สื่อในการนิเทศทุกครั้ง	4
7. มีการประเมินผลการใช้สื่อ	2
<u>การปฏิบัติกรนิเทศ</u>	
1. ควรกำหนดมาตรการให้ดำเนินการตามปฏิทินที่กำหนด	21
2. ควรลดภาระงานธุรการให้น้อยลง	19
3. ควรเพิ่มบุคลากรและงบประมาณ	15
4. สนับสนุนให้ครูนิเทศกันเองโดยส่งเสริมการนิเทศภายใน	6
5. ควรเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง	5
6. ควรปฏิบัติร่วมกับผู้บริหาร	4
7. ควรลดช่องว่าง (ซี) ระหว่างศึกษานิเทศก์กับผู้บริหาร	4
8. วางแผนอย่างชัดเจนและร่วมกันทุกระดับ	2
<u>การประเมินผลและรายงานผล</u>	
1. ควรมีการรายงานผลการนิเทศทุกครั้ง	12
2. กำหนดรูปแบบการรายงานผลให้ชัดเจนและเป็นสากล	11
3. วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาใช้ในครั้งต่อไป	9

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	ความถี่
4. ควรเสนอผลการประเมินและวางแผนในรูปแบบเอกสาร	7
5. การประเมินทุกครั้งต้องครอบคลุมกระบวนการ	4
6. แต่งตั้งคณะกรรมการสรุปและประเมินผล	3
7. เพิ่มงบประมาณสนับสนุนในประเมินผลและรายงานผล	2

ตาราง 13 พบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้เสนอแนะข้อปรับปรุงในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ความถี่สูงอยู่ 3 รายการคือ ควรร่วมมือกันทุกระดับตั้งแต่โรงเรียน อำเภอ และจังหวัด ควรมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ต้องและชัดเจน และควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ

1.2 การวางแผนและกำหนดทางเลือก ความถี่สูงอยู่ 3 รายการคือ ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และวิธีการ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการและการวางแผนต้องมาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสนองนโยบาย

1.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ความถี่สูงอยู่ 3 รายการคือ ควรเพิ่มงบประมาณในการสร้างสื่อและเครื่องมือ ให้ความรู้แก่บุคลากรในการสร้างและใช้ และเครื่องมือต้องมีมาตรฐานและมีการทดลองก่อนนำไปใช้

1.4 การปฏิบัติการนิเทศ ความถี่สูงอยู่ 3 รายการคือ ควรกำหนดมาตรการให้ดำเนินการตามปฏิทินที่กำหนด ควรลดภาระงานธุรการให้น้อยลง และควรเพิ่มบุคลากรและงบประมาณ

1.5 การประเมินผลและรายงานผล ความถี่สูง 3 รายการคือ ควรมีการรายงานผลการนิเทศทุกครั้ง กำหนดรูปแบบการรายงานผลให้ชัดเจนและเป็นสากล และวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาใช้ในครั้งต่อไป

3.2 ประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการศึกษาที่เห็นว่าเหมาะสมตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ จากแบบสอบถามปลายเปิด ปรากฏว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมี 5 ขั้นตอนนั้น ศึกษานิเทศก์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดได้แสดงความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปคือ ศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 9 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 11 เห็นว่าดีแล้วแต่ต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ร้อยละ 35 เห็นว่าควรมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ 39 เสนอให้มีการทดลองใช้สื่อและปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 32 เห็นว่าควรเพิ่มการประสานงาน ร้อยละ 40 เห็นว่าควรมีการเสริมแรง และร้อยละ 35 เห็นว่า ควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลรูปแบบการนิเทศที่ศึกษานิเทศก์เห็นว่าควรปรับปรุงในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นรูปแบบใหม่ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงรูปแบบการนิเทศการศึกษาตามข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ

